NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C.

VOL. LXVIII — Price 25c — Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, January 28, 1981 — Nr. 19

REAGANAS NELEIS NIEKINTI JAV DIPLOMATU

VALSTYBĖS DEPARTAMENTO PAREIGŪNAI APIE LIETUVIUS

Iš Washingtono į Chicagą sausio 15 d. buvo atvykę Valstybės departamento pareigūnai R. Spencer Oliver ir Meg. Donovan. Abudu šie JAV delegacijos nariai Madrido konferencijoje yra parodę daug prielankumo lietuviams. Jie Chicagoje padarė pranešimą susirinkusiems lietuvių, latvių, gudų, graikų, žydų ir kitų tautų atstovams, atvykusiems į vadinamo Helsinkio komiteto posėdį.

Oliver ir Donovan pažymėjo, kad tautinių grupių atstovų atvykimas į Madridą žymiai padėjo, jog oficialiose delegatų kalbose buvo plačiau suminėti pavergtų tautų reikalai. Jie pareiškė Valstybės departamento mintį, kad visuomenės organizacijų atstovai, anksčiau įėję į JAV delegacijos sudėtį, kaip paskirti prez. Carterio, baigė savus įgaliojimus, ir į šių metų sesiją nebevyks, nebent naujas prezidentas kitaip patvarkytų. Madrido konfeerncija dar tęsis iki kovo mėn., gal net balandžio mėnesio. Norima 1983 m. konferenciją šaukti Briuselyje, Bukarešte ar Vienoje.

Iš lietuvių šiame pasitarime dalyvavo N. Gelažienė ir iš ALTo kun. J. Prunskis.

* * *

LIETUVIAI WASHINGTONO DOKUMENTE

Europos saugumo ir bendradarbiavimo komisija Washingtone leidžia savo biuletenius. Sausio 6 d. biuletenyje, skirtame Madrido konferencijos apžvalgai, išvardinta ir Madrido konferencijos proga ten dalyvavę lietuviai: R. Česonis, dr. K. Bobelis, dr. K. Šidlauskas, kun. dr. J. Prunskis, dr. J. Genys, Vl. Šakalys, T. Venclova.

* * *

WASHINGTONAS APIE LIETUVOS ATSTOVYBĘ

Baltųjų Rūmų etninių reikalų valdyba leidžia savo biuletenį: "The White House Office of Ethnic Affairs News". Paskutiniame numery įdėjo specialų straipsnelį, užvardintą "Lietuvos atstovybės tęstinumas užtikrintas".

Pažymima, kad dabar yra užtikrintas Lietuvos atstovybės tęstinumas. Valstybės departamentas pasiruošęs su dabartiniais Pabaltijo valstybių atstovybės vadovais aptarti naujus paskyrimus.

* * *

LIETUVOS MINĖJIMAS KONGRESE

Amerikos Lietuvių Taryba kreipėsi į senatorių Charles Percy ir į kongresmaną Frank Annunzio, kad globotų Lietuvos nepriklausomybės minėjimą Kongrese. Tuo reikalu ALTas siunčia specialius laiškus senatoriams ir kongresmanams.

KALENDORĖLIS

Sausio 28: Julijona, Karolis, Nijolė, Gelgaudas.

Saulė teka 7:06, leidžiasi 5.

Oras debesuotas, gali snigti.

Atstovų Rūmuose ta proga sukalbėti invokaciją pakviestas "Aidų" žurnalo redaktorius kun. dr. L. Andriekus.

(ALTo Informacija)

SKIRIASI, BET VIS VIEN PASIUNTĖ GĖLIŲ

BOSTON, Mass. — Senatorius Edward Kennedy paskelbė, kad jis skiriasi su savo žmona Joan, bet sekmadienį jis pasiuntė žmonai gyvų gėlių vainiką.

Joan Kennedy sekmadienį Bostono simfoniniame veikale "Petras ir vilkas" buvo aiškintoja. Atsilankiusieji, patyrę, kad aiškintoja buvo Joan Kennedy, jai labai smarkiai plojo. Ji džiaugėsi, kai po spektaklio gavo ir senatoriaus E. Kennedy gyvų gėlių puokštę, nors netrūko tų, kurie kitaip bandė šį reikalą išaiškinti.

PRADĖJO GAMINTI NATŪRALIAS DUJAS

Standard Oil bendrovės padalinys Indianoje Amoco Production pradėjo gaminti natūralias dujas Louisianos valstijoje. Tuscaloosa Trend dirbtuvė Moore-Sams laukuose, 25 mylios į šiaurės rytus nuo Baton Rouge, pradžioje pagamino 8.4 milijono kubinių pėdų dujų, bet šio sausio pabaigoje planuoja pagaminti kasdien 30 milijonų kubinių pėdų dujų.

Tuscaloosa Trend geologai apskaičiuoja, kad nuo Texas iki Mississippi slėnio yra žaliavos, iš kurios galima pagaminti iki 10 trilijonų kubinių pėdų dujų.

— Dauguma Amerikos bankų už paskolas ima 26%. Southwest bankas St. Louis mieste, atsiliepdamas į prez. Reagano ekonominę bei antiinflacinę politiką, sumažino iki 19% už paskolas, pažadėdamas ateityje dar sumažinti.

Vakar prez. R. Reaganas Baltuose Rūmuose priėmė iš Irano nelaisvės išleistus amerikiečius.

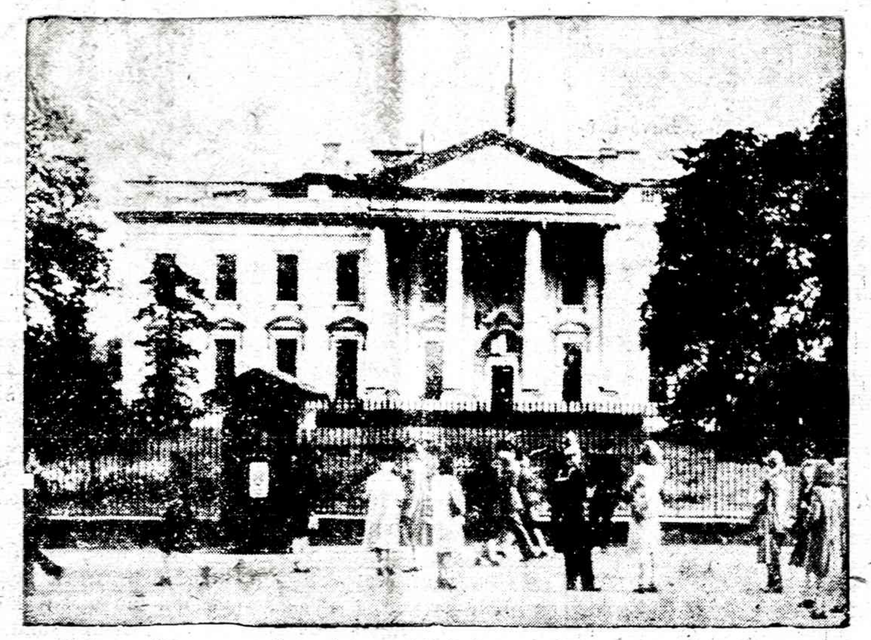

Baltuose Rūmuose vakar pietavo visi iš Irano nelaisvės grįžę amerikiečiai.

ĮKAITŲ IŠLEIDIMAS SUKĖLĖ NESANTAIKAS IRANO VALDŽIOJE

PREZIDENTAS BANI-SADR TVIRTINA, KAD ANKSČIAU BŪTŲ IŠSIDERĖTOS GERESNĖS SĄLYGOS

TEHERANAS. — Irano prezidentas Abolhassan Bani-Sadr pareiškė Irano Revoliucijos laikraštyje, kad anksčiau Iranas išsiderėjęs geresnes sąlygas iš Amerikos už įkaitų išleidimą. Iranas nieko nelaimėjo, o tik pralaimėjo laikydamas įkaitus virš 14 mėnesių. Amerika turi įšaldžiusi $12 bilijonų, gi valdžia sutiko išleisti įkaitus už tris bilijonus dolerių. Ta proga minimas laikraštis rašo, kad įkaitų paėmimas pasaulyje sukėlė priešislamiškas ir prieširaniškas nuotaikas, platino prieškultūrinio nuosmukio įspūdžius, o ekonominės sankcijos sustabdė ekonomijos augimą ir išsaukė jos nykimą, kas labai pakenkė karui su Iraku.

Vyriausybės poziciją gynė premjeras Mohammed Ali Rajai. Jis pareiškė parlamentui, kad JAV diplomatų paėmimas sutvirtino Islamo revoliuciją. Amerika sutiko atšaldyti Irano kapitalą, kai pamatė, kad ekonominės ir politinės sankcijos nėra efektingos.

Parlamento pirmininkas Hashemi Rafsanjani savaitinėje spaudos konferencijoje pareiškė, kad įkaitai buvo gerai traktuojami. Jis asmeniškai pažįsta keletą jaunuolių, užėmusių JAV ambasadą. Jie neužgaus nė vieno asmens.

Premjeras Ali Rajai taip pat pareiškė, kad pasaulio kraštuose vykstančios revoliucijos nesusilaukė ekonominio bei politinio boikoto ir tiesioginės ar netiesioginės karinės intervencijos. Jei Amerika atsisakytų išpildyti paleidimo sutarties sąlygų, tai tuo tik įrodytų savo nešvarias idėjas.

Irano parlamentas besąlygiškai pritaria vyriausybės pozicijai. Amerikoje girdimi paskiri balsai, kad sutartis su revoliuciniais chuliganais yra niekinė, todėl neturėtų būti vykdoma. Administracijos sluoksniuose vyrauja nuomonė, kad reikia įsipareigojimus vykdyti.

PALESTINIEČIAI NORI IZOLIUOTI IZRAELĮ

TAIFA, Saudi Arabija. — Palestiniečių vadas Jasir Arafatas kreipėsi į suvažiavusius 37 valstybių atstovus imtis priemonių visiškai izoliuoti Izraelį Jungtinėse Tautose, o Izraelį ir Ameriką izoliuoti nuo naftos versmių.

Arafatas išklausė suvažiavusių vadų nuomones apie reikalą išstumti izraelitus iš Jeruzalės, bet jis dar papildė savo pageidavimus Izraeliui ir JAV suvaldyti. Arafatas, kaip ir Maskva, nori, kad JAV būtų nustumtos nuo Artimųjų Rytų naftos versmių. Jis pataria arabų valstybėms taip susiorganizuoti, kad Amerikos tanklaiviai negautų nė vieno naftos lašo.

Arabų valstybių vadai gana plačiai svarstė Jeruzalės likimą. Arabai norėtų atskirti Jeruzalę nuo Izraelio, nors jie dabar sutinka Izraelį palikti šiuometinėse žemėse. Jie vis vien nori, kad palestiniečiai būtų įleisti į buvusias jų žemes. Izraelis, kaip atrodo, tų sąlygų nepriims, nes jis jau dabar banbo plėstis į kaimynines žemes.

— Washingtone prieš abortus demonstravo virš 100,000 asmenų. Jų delegaciją priėmė prez. Ronald Reaganas.

— Du ginkluoti Rytų Vokietijos kareiviai perėjo sieną, kur nebuvo minų, ir sveiki pasiekė Vakarų Vokietiją.

— Izraelio parlamentas nepasitiki Begino vyriausybe, bet jis leido premjerui statyti dar septynias žydų kolonijas Jordano žemėse.

— Romos policija suėmė naują būrį Raudonosios brigados teroristų Romoje ir Neapolio apylinkėse. Rasti adresai padėjo išgaudyti visą grupę.

ŽIEDAS PIRŠTUI GALI ATNEŠTI VĖŽĮ

BUFFALO, N.Y. — Specialiai paruoštą auksą, vartotą vėžiui gydyti, pradėjo vartoti žiedams, bet dabar paaiškėjo, kad tas auksas sudaro pavojų žmogaus sveikatai, sako New Yorko sveikatos departamento pareigūnas. Dabar jau nustatyta, kad radiaciją išleidžiantieji žiedai 14-kai žmonių sukėlė pirštų vėžį.

Sveikatos departamento pareigūnė Frances Tarlion tvirtina, kad departamento vadovybė yra nutarusi įspėti tų žiedų nešiotojus apie galimą vėžio pavojų. Nenori kelti aliarmo, bet nori, kad kiekvienas to žiedo nešiotojas būtų tinkamai informuotas.

Anksčiau kai kurie gydytojai vartodavo 24 karatų auksą, pagręždavo skylutę, ten prileisdavo radiaciją sukeliančias dujas ir vėl užlipdydavo. Taip paruoštą auksą įdėdavo į ausį, kad radiacija sunaikintų vėžio augli. New Yorko sveikatos departamentas dar nežino, kaip ausyse buvęs auksas pateko į žiedus. Jau nustatyta, kad 11 žmonių, nešiojusių šiuos žiedus, gavo pirštų vėžį.

SALVADORE NUMUŠĖ LĖKTUVĄ

SAN SALVADOR, Salvadoras. — Salvadoro aviacija pirmadienį numušė lėktuvą, iš Nikaragvos bandžiusį įvežti į Salvadorą ginklus maištininkams.

Salvadoro lakūnai pataikė į nedidelį Nikaragvos lėktuvą ir privertė jį nusileisti. Lakūnai pastebėjo, kad tas lėktuvas nuleido gana sunkų krovinį, nutarė jį sekti ir privertė nusileisti. Paaiškėjo, kad lakūnas priklausė Nikaragvos Lanica oro linijai, kuri kaltinama aprūpinimu maištininkų šautuvais, šoviniais ir kita karine medžiaga. Salvadoro kariai surado nuleistą krovinį. Jame buvo 70 modernių automatiškų šautuvų ir amunicijos.

Pastaruoju laiku Salvadoras atidžiau pradėjo sekti visą judėjimą pasienyje.

SUIMTŲ AMERIKIEČIŲ LAISVĖS DIENĄ PAVADINO PADĖKOS DIENA

PREZIDENTAS PRAŠO VISĄ WASHINGTONĄ DŽIAUGTIS LAIMINGU SUIMTŲJŲ GRĮŽIMU

WASHINGTON, D.C. — Pirmadienio vakare prezidentas R. Reaganas antradienį, sausio 27-ąją, paskelbė Padėkos Dieną ir kvietė visus sostinės gyventojus tą dieną švęsti ir kartu su sugrįžusiais suimtaisiais džiaugtis.

Antradienio rytą buvę įkaitai ir jų šeimos atskrenda iš West Point, N.Y., kur jie praleido sekmadienį ir pirmadienį, išsikalbėjo su savaisiais ir iš West Point atskrido į Washingtoną. Išlaisvinti ir sugrįžę amerikiečiai buvo gražiai sutikti. Jie buvo atvežti į Baltuosius Rūmus, kur juos pasitiko spaudos ir televizijos atstovai. Visus pasveikino pats prezidentas. Jis pasidžiaugė jų sugrįžimu ir savo, vyriausybės ir viso krašto gyventojų vardu juos nuoširdžiai pasveikino.

— Visi privalo žinoti, kad ateityje bus visai kitokia reakcija, jeigu kas nors bandys panašiai elgtis su Amerikos diplomatais, — pareiškė ne tik susirinkusiems.

Prezidentas Reaganas plačiau neaiškino šių žodžių prasmės, bet kiekvienam buvo aišku, kad prezidentas turėjo galvoje griežtesnes priemones. Prezidentas Carteris taip pat ėmėsi visokių priemonių suimtiesiems paleisti, bet užtruko 14 mėnesių. Prezidentas Carteris įšaldė visus Irano valstybės vertybės popierius, kol diplomatai nebus paleisti. Pats Chomeini paskelbė, kad amerikiečiai bus teisiami už šnipinėjimą, kiti bus baudžiami už kišimąsi į Irano vidaus reikalus, bet niekas nebuvo teistas, sušaudytas ar uždarytas ilgiems metams kalėjime. Visi suimtieji buvo išleisti prezidento Reagano inauguracijos dieną.

Buvęs prezidentas Carteris buvo nuskridęs į Vokietiją, Wiesbadeno ligoninę, pasveikino išlaisvintuosius, išklausė jų skundus, papasakojo apie valstybės pastangas suimtuosius išlaisvinti, paminėjo 8 žuvusius karius, ir pažymėjo, kad JAV savo tarnautojų neapleido. Jis

Jasir Arafatas reikalauja Izraelį ir Ameriką izoliuoti iš Artimųjų Rytų naftos versmių.

NESAUGUS MASINIS SUSISIEKIMAS

WASHINGTON (AP).— Nacionalinė Transportacijos Saugumo taryba savo išleistoje studijoje tvirtina, kad miestų ir tarpmiestinė susisiekimo sistemos nėra saugios ir kiekvieną dieną gali įvykti didelės katastrofos. Kongresas yra raginamas priimti bendras saugumo taisykles visoms susisiekimo sistemoms.

Ypač pavojingi keleiviams išėjimai iš požeminio susisiekimo; be to, rytinėmis ir vakarinėmis valandomis, dirbantiesiems važiuojant ir grįžtant iš darbo, būna pavojingai perkrautos.

RTA pirmininkas Lewis Hill pareiškė, kad tarybos baimė dėl saugumo yra perdidelė. Iki šiol CTA ir RTA susisiekimo sistemose buvo tik mažos katastrofos.

— Advokatų Sąjunga — Illinois Bar Assn. išleido pareiškimą, kad Illinois aukščiausio teismo sprendimas leisti į teismų sales televizijos kameras ir įregistravimo aparatus yra reikalingas peržiūrėjimo.

— Chrysler korporacija sumažino 2.2% kainas kai kuriems savo gamybos automobiliams. Daugiausia sumažinta kaina Dodge ir Plymouth automobiliams — net 211 dolerių. Sumažinimas galios nuo vasario 2 dienos.

— Lenkijos darbo unijų vadas Lech Walesa pareiškė popiežiui Jonui Pauliui II, kad Solidarumo unija nėra ir nebus politinė organizacija.

pabrėžė, kad JAV nemokėjo išpirkimo mokesčio. Carterio antradienį Washingtone nebuvo, bet jis jau anksčiau informavo prez. Reaganą apie susitikimą ir suimtųjų kančias.

Pabaigus žurnalistams klausinėti grįžusius pareigūnus ir sulaikytus tarnautojus, prezidentui pasakius pagrindinę sveikinimo kalbą, vėliau svečiams Baltuose Rūmuose buvo suruošti skanūs pietūs, kuriuose dalyvavo pats prezidentas ir visa eilė atsakingų pareigūnų.

Vėliau prezidentas pareiškė, kad visi grįžusieji gali apžiūrėti Baltuosius Rūmus ir gauti visas pageidaujamas žinias apie Amerikos vyriausybės, Kongreso, teismo organų veiklą.

Pasibaigus banketui, visi grįžusieji su šeimomis išvažiavo pas savuosius ilgesnėms atostogoms. Tarnybos pareigas ėjusieji gaus algas ir galės tęsti savo tarnybas. Visi gavo reikalingas informacijas apie tolimesnes darbo sąlygas. Marinai ir kariai gavo laipsnių paaukštinimą.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėsto RIMAS NERIMAVIČIUS

★

Diktatoriai nesupranta demokratijos

Tėviškės Žiburių 2 nr. yra atspausdintas frontininkų vyr. valdo toks atsišaukimas:

"Skaitant 1980 m. ELTos nr. 10 (1167) 7-tą psl., susidaro įspūdis, jog VLIKo taryba vienbalsiai priėmė nutarimą, smerkiantį "Pasaulio Lietuvį".

Pranešame visuomenei, kad svarstant "Pasaulio Lietuvio" pasmerkimą Lietuvių Fronto Bičiulių atstovas VLIKo taryboje balsavo PRIEŠ šį, mūsų nuomone, nereikalingą, netikslų ir teisybės neatitinkantį nutarimą. Prieš tokį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir jos organo užpuolimą balsavo dar ir kitos penkios grupės, o dar dviejų grupių atstovai balsavime nedalyvavo.

Lietuvių Fronto Bičiuliai, kaip viena iš VLIKą sudarančių grupių, nuo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pasmerkimo atsiriboja ir šiam VLIKo tarybos nutarimui nepritaria."

Tai jau kelintas kartas, kai tas vadas "atsiriboja" nuo daugumos priimtų nutarimų. Visiems gerai žinoma, kad nutarimas, gavęs bent vieno balso daugumą, yra privalomas visiems. Tai kokie čia gali būti atsiribojimai ir kokius kiaušinius yra frontininkai padėję Pasaulio Lietuvyje?

Kadaise B. Nemickas Draugė rašė, kad VLIKas, būdamas dar Vokietijoj, norėjo atsiriboti nuo frontininkų dėl žydelių. Įdomu, kaip tas vadas būtų atsiribojęs nuo to atsiribojimo.

R. Nerimavičius

Magaryčios

Kur gyvensim sumaniau —
Prieš akis vis vien kartojas
Tai, kas vakar ir seniau.

Ar meldiesi, šoki tango,
Trokšti poilsio smagaus
Ir į pragarą, ir dangų
Joja velnias ant žmogaus.

Turčių keikiam, vargšo gaila
Vis už tiesą visada —
O išminčiai giria kvailą,
Kol jo rankoje lazda.

Su tarybom, be tarybų,
Ant parketo ar žolės —
Riebus liesą, liesas riebų
Lygiai smaugia už gerklės.

Kai už laisvę žygiuos žūni
Ar kalėjimo narve —
Ponios neša laisvą šunį,
Vyrą vedasi virve...

S. Pašilytė

● Visi mokomi sakyti tiesą, tik niekas nenori jos klausyti.

● Gudrus vyras, laimėjęs ginčą su savo žmona, jos atsiprašo.

● Radęs tiesą, rask dar ir žmogų, kuris išdrįstų ją paskelbti.

● Neieškok kvailesnių, nes gali atsirasti protingesnių.

● Longviausia rasti bendraminčių tada, kai visai netur savo nuomonės.

● Lankstus melas parankus – kartais jis sugeba įgauti tiesos formą.

● Kuo daugiau žmogus kalba, tuo sunkiau su juo susikalbėti.

● Daugel's savęs ieškodami ir iš savo kailio išsineria.

● Kelyje aplenkęs kitą, nesidžiauk: ko gero, jis tave dar iki ligoninės pavėžės.

● Senuose elementoriuose Lietuvoje būdavo skiepijama: kas skaito, rašo, duonos neprašo. Pas Amerikos lietuvius jų laikraščių redaktoriai ir bendradarbiai ir skaito ir rašo, b t visi jau duonos prašo. rašo Vienybė, švenčianti 95 metus.

● Šias magaryčias užbaikime p-lės A. eilėraščiu:

ŽVELGIANT Į RYTOJŲ

Rodos, žvelgiam į rytojus.
Kur gyvensim sumaniau —
Prieš akis vis vien kartojas
Tai, kas vakar ir seniau.

Ar meldiesi, šoki tango,
Trokšti poilsio smagaus
Ir į pragarą, ir dangų
Joja velnias ant žmogaus.

Turčių keikiam, vargšo gaila
Vis už tiesą visada —
O išminčiai giria kvailą,
Kol jo rankoje lazda.

Su tarybom, be tarybų,
Ant parketo ar žolės —
Riebus liesą, liesas riebų
Lygiai smaugia už gerklės.

Kai už laisvę žygiuos žūni
Ar kalėjimo narve —
Ponios neša laisvą šunį,
Vyrą vedasi virve...

S. Pašilytė

GERAS PATARIMAS

Į ginklų parduotuvę Teksas valstijoje įėjo žmogus ir prašė revolverio.

— Kam gi jis tamstai reikalingas? — klausė pardavėjas.

— Noriu nušauti savo kaimyną.

Paklausykite mano patarimo ir atidėkite visą reikalą rytojaus dienai.

— Kodėl?

— Šiandien esate taip susijaudinęs, kad galite nepataikyti...

KUR TEISYBĖ IR KUR MELAS?

Rašo mūsų "išmintingi", kad Kudirka j'e atkviete.
Taip bendruomenė po šalį visur skelbė, protus švietė.
ALTas gi priešingai sako, žodžiais ir čekiais įrodo,
Kad Kudirkai ir šeimynai ALTo pastangom yr' globa.
Bendruomenė drįsta šaukti, kad lietuvius atstovauja.
Pavergtuosius nor' vaduoti, sau rytojų pranašauja.
Kuo gi VLIKas nusikalto, atstovybę nor' atimti.
Kur teisybė ir kur melas, tarkit žodį išmintingi.
Vienas sako, kad Sodyboj yra rojus neregėtas.
O antrasis, kad Sodyboj, tik džiunkynas neravėtas.
Gi trečiasis, kad Sodyboj smarkūs kvapai nosį raukia,
Vabalai po kampus lando, maisto atliekų vis laukia.
Pasakykit, kur čia melas, kur teisybė yr' paslėpta.

Svečias

Graži paguoda

Šulcas: — Aš esu įsiutęs ant Baumano. Tas niekadėjas mane idiotu pavadino!

Mileris: — Verčiau nusiramink ir neimk į galvą. Tu gerai gi žinai ,kad jis niekuomet savo nuomonės neturėjo ir neturi, o tik plepa tai, ką kiti sako.

* * *

Išgydo

Pradėjo skaudėti dantis; nežinau ką daryti.

— Man tokių bėdų nepasitaikė; kaip tik suskauda, aš pabučiuoju savo žmoną ir viskas praeina.

— O ar tavo žmona yra dabar namie?

* * *

Ne tas pats

— Panele Barbora! Įsimylėjau į tavo melsvas akis ir šviesius plaukus.

— Bet Tamsta gal vakar kartojai tą patį kitai merginai?

— Ne, Barboryte, anoji turėjo tamsias akis ir buvo brunetė.

* * *

Dievas davė

Sugrįžęs iš bažnyčios mažas Petras pasidžiaugė motinai, kad jį Dievas apdovanojo.

— Ką gi tu tokio gavai?

— Man besėdint atnešė lėkštę sidabrinių pinigų, bet aš pasiėmiau tik "kvoterį".

* * *

Išpažintis

Vienas laukinis žmogus atėjo pas misijonierių išpažinties. Dvasiškis klausia:

— Ar daug turi priešų?

— Nei vieno.

— O, tai pats esi pavyzdingas krikščionis; o kaip nuo jų atsikratei?

— Nužudžiau visus.

* * *

Geraširdis

Joną, einantį pas savo sužadėtinę, pasitinka jos tėvas ir nuliūdęs sako: "Aš viską praradau, visas mano turtas jau smunka, aš nieko nebeturiu".

Jonas, sujaudintas: "Tad, tėveli, tu neprivalai be nieko palikti, aš atsižadu tavo naudai tavo dukters".

* * *

Škotai

Išbuvęs dešimti metų Amerikoje, škotas MacKeen grįžta namo ir randa savo du brolius apžėlusiomis barzdomis.

— Kodėl jūs nesiskutat? — užklausia jis.

— Su kuo gi mes skusimės, kai pats išsivežei Amerikon mūsų skustuvą! — buvo jų atsakymas.

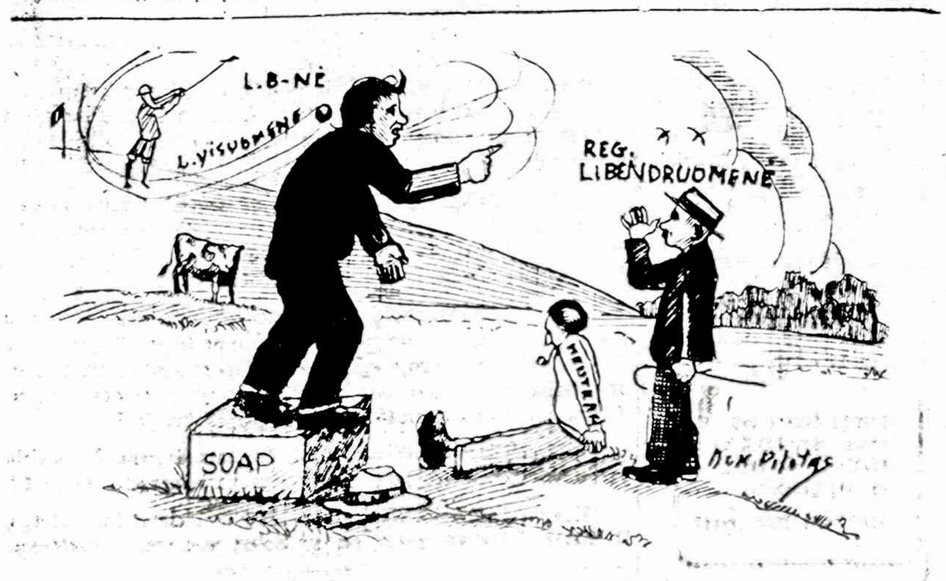

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Labas, tėve! Kaip tau sekasi?

— Sekasi ir nesiseka, Maiki. Kai tu mėtytas, vėtytas, dar ir aptašytas, tai paaiškink man: Ar kampiuteriais galima pasitikėti?

— Matai, tėve, kampiuteris yra žmogaus išrastas, geras dalykas skaičiavimo darbui atlikti, bet vistiek mašina, o mašina juk sugenda.

— Tu, vaike, neatsakai į mano klausimą. Aną dieną supermaket krautuvėje nusipirkau 3 nedideles viščiuko kojytes. Kai reikėjo sumokėti, tai čekauterka į registrą įmušė $11.11. Aš nustebęs paklausiau: Ar infliacija per nakti taip pakilo, kad taip daug paskaitėle? Čia tiktai pusantro svaro, aš mačiau, kai svėrė. Tada čekauterka pasiuntė padėjėją pas mėsininką išnaujo sverti. Eilė žmonių laukia ir pyksta belaukdami. Kai svėrėja sugrįžo, pasakė tiktai $1 ir 11 c. O man pasakė, kad girdi, ne mūsų kaltė, kampiuterį kaltinkit...

— Gerai, kad laiku apsižiūrėjai, tėve.

— Kamputeris mane padarė beveik milijonierium banke. Buvo taip. Gavęs pensininko čekį, nunešiau į banką iškeisti. Dalį pasilikau sau, o $30 prašiau užrašyti taupymo knygutėje. Mat, su savim daug pinigų nešiotis Kimbalo gatvėje pavojinga. Parėjęs namo, patikrinu banko knygutę ir nustumbu. Vietoje $30, pažymėta $3,000,000. Dabar tai ir aš turtingas!... Kitą dieną gaunu iš banko laišką, kur sako: — atsinešk knygutę; klaida įvyko. Girdi, kampiuteris padaręs klaidą..

— Aš žinau, kad tu, tėve, sąžiningas, ir be laiško būtum jiems pranešęs apie klaidą.

—Jau galvojau šiaip ir taip, bet šuo jų nematė, būčiau pasakęs.

— Taip ir reikia, tėve. Nenorėk svetimo turto, šv. Raštas taip sako.

— Pasakyk, Maiki, kada infliacija pasibaigs? Mano nervai neišlaiko, kai kas mėnesį kainos paykla keliais nuošimčiais daugiau. Skaičiau spaudoje, kad 1960 m. ką galėjai nupirkti už $100, tai dabar už tą patį reikia mokėti $250.

— Infliacija kai kam yra naudinga, tai ne visi nori ją atsikratyti. Bet bendrai paėmus, ji smaugia mažąjį biznį ir neturtinguosius. Mūsų lietuviškoji spauda ypatingai pergyvena sunkius laikus. Spausdinamoji medžiaga, popierius, mašinos, darbininkų algos tiek pakilo, kad sunku pramatyti, kas bus rytoj. O kiek transportas, benzinas kainuoja? Net miestai negali be skolų išsiversti. Autobusų važiavimas kainuoja $1.00.

— Gerai, Maiki, kad mudu neturim mašinos. Tegu arabai žino, tada gal nekels taip aukštai alyvos kainų. Šito mes neišspręsime. Geriau pakalbėkime apie mokslinius dalykus. Kai tu mokytas, tai paaiškink man, kokiu greičiu žemė sukasi aplink saulę.

— Čia, tėve, astrofizikų reikalas tirti visatos begalybę. Aš negaliu tau nieko konkrečiai pasakyti. Žemė, sukdamos aplink saulę, traukia tokiu greičiu, kaip pav. kristum nuo aukšto namo žemėn. Sakysim, jeigu mašina važiuodama 55 mylių greičiu staiga sustotų, tai važiuojantysis taip pat skristų tokiu pat greičiu, jeigu nebūtų prisirišęs diržu. Jis tada pro langą išlėktų laukan, kas dažnai taip ir atsitinka. Kitas pavyzdys: jeigu žemė staiga sustotų sukusi aplink saulę, tai okeanai apsemtų mūsų planetą. Žemės trauka traukia viską prie savę taip stipriai, kad be pagalbinės jėgos, negalima kilti į erdvę. O tolimose erdvėse tokios traukos nėra. Atrronautai erdvėje gali net "pasivaikščioti". Žemės inercija, kaip magnetas, laiko stipriai prie savęs. Tik, tėve, neimk mano žodžio už gryną pinigą.

— Dėkui, Maiki, už pamokymą, bet dėl visko, pasiklausiu Andriejų, ar tu tiesą sakai. Tai sudie, Maiki.

Pas dentistą

Anupras atėjo pas dentistą, kuris apžiūrėjo skaudantį dantį ir sako:

— Reikia jį ištraukti arba užtaisyti.

— Ką! Ištraukti arba užtaisyti? Gal jūs žinote dar kitokią išeitį? — nenoroms klausia pacientas.

— Taip, — atsako dentistas. — Galiu piniiau užtaisyti, o po to ištraukti.

* * *

Laikas ir amžinybė

Kartais ir didieji mokslininkai negali išaiškinti paprastų dalykų. Anglų mokslininko Newtono sykį paklausė jaunas vyrukas:

— Koks yra skirtumas tarp laiko ir amžinybės?

— Skirtumas štai koks: laikas man būtų reikalingas, kad Tamstai išaiškinti, o "amžinybė" reikalinga, kad suprastumėt.

* * *

Pasiryžimas

— Aš šįmet nutariau, kad visas savo atostogas paskirsiu savo gimtajam miestui geriau pažinti.

— Na, gerai, ir aš su tavim drauge tai padarysiu, aš irgi neturiu pinigų kelionėms.

Atsiskyrėlis ir lokys

Nors pagalba nelaimėj vertinga
Bet ne kiekvienas mums moka padėti.
Draugaut su kvailiu yra pavojinga,
Nes nuo jo paslaugumo gali nukentėti.

* * *

Gyveno kadaise žmogus dykumoj,
Atsiskyręs, benamis klaikioj vienumoj.
Nors kartais vienatvė yra patraukli,
Šiam vyrui ji buvo perdaug jau karti:
Nebuvo nei vieno kaimyno arti.
Man gal pasakys: "O pievos, miškai,
Kalvos, upeliai ir židintie krūmai?"
Žavūs, nėra ko ir minėt.
O vis vien atsibos, kai nėra su kuo pakalbėt.
Tai ir atsiskyrėliui tam
Nusibodo gyventi vienam.
Jis eina į mišką kaimynų ieškoti
Ir savo vargus jiems iškloti.
O kas gi miške gyventi juk gali?
Ten tik sutiksi vilkus, ar lokį miegantį,
Tikrai jis ten didelį lokį sutiko,
Kurs jam iš kart patiko.
Ką gi tokioj padėtyj bedarysi?
Negi keturkojo draugystės atsisakysi?
Kelevis tam draugui ištiesė ranką
(Pradžioj draugystės to veiksmo pakanka).
Juodu bematant susidraugavo
Ir atsiskyrėls nuo vienatvės tuoj atsigavo.
Apie ką ir kada jie kalbėjo,
Kaip jiems dienos praėjo,
Aš negirdėjau kalbų.
Atsiskyrėlis buvo visai nekalbus,
O lokys tas nuolat tylus,
Tai gandai neapleido namų.
Žinau tik, kad atsiskyrėlis buvo laimingas,
Nes lokys jam buvo draugingas.
Visur jis su lokiu, be jo tuoj ima ilgėtis
Ir juo negali atsigerėti.
Kartą sumanė draugai
Pakeliaut ir matyt, kaip atrodo laukai,
Upės, kalnai ir miškai.
Kadangi žmogus pajėgumo turi mažiau,
Tai ir atsiskyrėlis pavargo už lokį greičiau
Ir žygiuoti kartu nesuspėjo.
Tą pamatęs lokys, žingsniuot sulėtėjo
Ir pasakė: "Prigulk tu, drauguži, gerai pasilsėk
Ir užsnūsk, jei tu nori, nesidrovėk;
O tuo tarpu aš laikysiu sargybą.
Gali pasitikėt tu mano tarnyba".
Tas vyras greitai užsnūdo.
Jį musės nelaibios bematant užplūdo.
Lokys tuoj pradėjo muses tas vaikyti
Ir prie gulinčio draugo sargybą laikyti.
Jis baidė muses nuo draugužio galvos,
Bet neatrodė, kad josios atstos.
Tos musės vis nedavė žmogui ramybės.
Lokys pagaliau jau pritrūko kantrybės.
Ypač viena įkyri lokio visai nebijojo,
Ant draugo kaktos ji nuolat rėpliojo.
Pagriebęs baslį, lokys užsimojo
Ir trenkęs į kaktą, jis musę suplojo,
Jo draugas nuo smūgio tik kojas pakratė.
Ar greit jis ten mirė, tik sargybinis matė.

Nenori atitaisyti paskelbto melo

Šaulės Vandos Urbonienės pasikalbėjimas ir fotografija yra įdėta Gimtajame Krašte (1980 m. lapkričio 13 d. numeryje). Vanda daug kuo pasidžiaugė okupuotoje Lietuvoje, bet sumaišė sąvokas. Ji pasakė:

"Tada vakaruose sudundėjo patrankos. Hitlerininkų okupuotoje Lietuvoje Urbonai glaudėsi kaime netoli Kauno. Žmonės traukėsi, genami baisių gaisrų". Deja, Vanda neturėjo drąsos pasakyti, kad iš paskos tų gaisrų buvo SSR armija. Urbonai bėgo nuo rusų komunistų, o ne nuo hitlerininkų, nes hitlerininkai Lietuvą jau buvo okupavę.

Vanda Urbonienė nepatenkinta Amerikos gyvenimu, nes čia reikia mokėti už mokslą ir ligonines, o sūnus, baigęs ekonomiją, negauna darbo ir naktimis dirba kaip taksi vairuotojas. Ji džiaugiasi okupanto tvarka ir jau pavergtą Lietuvą aplankė antrą ar trečią kartą.

Ji tęsia toliau:

"Žinau, daug ką jūsų studentai gauna: ir stipendijas, ir bendrabučius... Pas jus ir butai pigūs. O pas mus brangūs. Beje, už daug ką jūs nemokate. Štai kokios Druskininkų sanatorijos, gydyklos. Ir viskuo visi galite nemokamai naudotis. O aš žinau, kiek pinigų Amerikoje gydymuisi reikia turėti..."

Vanda Urbonienė, Antanina Eidukevičienė, Ana Junkerienė ir kitos stebisi Druskininkų gydyklomis, kur dirba geriausi medicinos specialistai ir, anot jų, yra aukščiausio lygio gydymo formos, o ligoniams gydymas nė kiek nekainuoja. Be to, dar jos prideda, kad Amerikoje ir už stiklinę gryno vandens reikia mokėti, o čia, girdi, minelaliniį vandenį geria visi, kiek kam reikia.

Kur tik į kokią valstybę rusai komunistai įsiveržia, visur įgyvendina rojų. O vakarų valstybėse yra pragaras ir žmonės vargsta, važinėdami kadilakais. Tik neaišku, kodėl iš to rojaus žmonės bėga kaip išmanydami. Reikia tą rojų laikyti aptvertą spygliuotomis tvoromis, minų laukais ir ir apsaugotą sargų su šunimis. Ir kodėl visi veržiasi į tą Amerikos pragarą?

Nors Vanda Urbonienė priklauso šaulių rinktinei Chicagoje, bet neatrodo, kad ji supranta šaulio pareigas. Dėl ko rusai, okupavę Lietuvą, areštavo ir šaudė šaulius? O dabar šaulė, nuvykusi į okupuotą Lietuvą, džiaugiasi okupanto padaryta pažanga, daro pasikalbėjimus, fotografuojasi, kad pakliūtų į Gimtojo Krašto puslapius, bet nekelia jokio klausimo apie likimą tų, kurie yra kankinami Sibiro gulaguose.

Atrodo, jei būtų laisva Lietuva, tai tos pažangos nebūtų ir artų žagrėmis, kultų spragilais ir skalbtų kultuvėmis. Nors yra ir daugiau lietuvių, kurie nuvykę į okupuotą Lietuvą džiaugiasi okupanto pažanga ir puikiu pragyvenimu, bet nė vienas nepasilieka tame okupanto sukurtame rojuje gyventi, nežiūrint kokių politinių pažiūrų esąs.

O kuo nusikalto Vladas Šakalys, kad turėjo pėsčias bėgti iš okup. Lietuvos rojaus? Ar dėl to, kad jo parašas figūruoja 45 asmenų sąraše, kuriuo Brežnevas prašomas panaikinti Stalino-Hitlerio aktą?

Ilgai mineraliniu vandeniu besiprausdama Vanda Urbonienė dejuoja:

"Kad taip visą gyvenimą... Nenorėjau, oi kaip nenorėjau išvažiuoti iš Lietuvos! Ir ne veltui. Iki šiol negaliu jos pamiršti".

Salėje, per šaulių susirinkimą 1981 m. Izabelė Pocienė parodė p. Vandai Urbonienei tą Gimtojo Krašto numerį, kur buvo jos nuotrauka ir jos pasakyti žodžiai. Ji paneigė, būk ji to nesakiusi. Jai buvo pasiūlyta padaryti spaudoje atšaukimą, bet ji atsisakė, kad nepakenktų likusiems Lietuvoje. Nors neatrodo, kad ji turi ten giminių, nes tame straipsnyje nėra minimi jokie giminės, o nusifotografavo su drauge.

Okupanto tarnai, stropiai vykdydami jo įsakymus, nepamiršta nuvežti ekskursantus prie Pirčiupio paminklo, kur palaidota 119 fašizmo aukų. Bet niekad okupanto tarnai nepaaiškino, kad tie žmonės savo gyvybes prarado tik nuo rusų partizanų siautėjimo.

Antanas Marma

Tolumoje matyti Vytauto bažnyčios bokštas, Kaune

JUOZAS ŠARAPNICKAS

ĮSPŪDŽIAI IŠ VLIKO SEIMO

(Tęsinys)

Manau, kad A. Vokietaičio slapta veikla vokiečių okupacijos metu turėtų būti paskelbta spaudoje, nes, berods, apie A. Vokietaičio atliktą patriotinį darbą turima nemažai medžiagos pačioje Amerikoje.

VLIKo seime jaudinančią kalbą pasakė prelatas J. Balkūnas, tema "Lietuvos veiksniai ir jų paskirtys", gvildendamas VLIKo, ALTo ir LB-nės paskirtis. Prelegentas pareiškė, kad VLIKas ir tik VLIKas gali kalbėti Lietuvos valstybės bei jos tautos vardu, nes jis yra įsteigtas Lietuvoje, o ALTas — JAV lietuvių vardu. ALTas taip pat buvo įsteigtas, kada Lietuva buvo praradusi nepriklausomybę. O Pasaulio Lietuvių Bendruomenė VLIKo suorganizuota rūpintis kultūriniais reikalais, o kur nėra VLIKo, ten kaip VLIKo atstovybė turi rūpintis ir politine veikla.

Prelatas J. Balkūnas pareiškė, kad tuomet buvusio VLIKo pirmininko prel. Krupavičiaus prašomas, jis organizavo Lietuvių Bendruomenę Amerikoje. Tačiau apgailestavo, kad LB-nės vadovai nesugebėjo apjungti didesnio skaičiaus Amerikos lietuvių. Jis pastebėjo, kad LB-nė yra VLIKo įsteigta ir ji turi būti VLIKui pavaldi. Apgailestavo, kad LB-nė, kuri privalėjo dirbti kultūrinį ir tautinį darbą, apleido savo paskirtį ir metėsi į politinį darbą. Jo kalba buvo kelis kartus pertraukta audringais plojimais.

Prelato Balkūno manymu, VLIKas turi perspėti Lietuvių Bendruomenę kaip savo pavaldinį, kad grįžtų į jos paskirties sritį, tai pasibaigs ir visi nesklandumai. Ir vėl audringi plojimai.

Prelatas palietė ir ALTo organizavimąsi ir ginčus tarp politinių organizacijų, kol prieita prie susitarimo. Čia pat buvo pasakytas toks palyginimas: "Socialistams reikėjo įleisti krikščionio demokrato kraujo, o krikščionims demokratams — socialisto kraujo. Ir tokiu būdu susirinkom Pittsbrughe (sušauktame Amerikos lietuvių kongrese) ir pareiškėme: "Lietuva yra netekusi nepriklausomybės ir mes, Amerikos lietuviai, bet kokių įsitikinimų, paduokime rankas ir bendromis jėgomis eikime į pagalbą pavergtiems broliams". Vėl gausus plojimas

Vėliau prelatas susijaudinęs nusiskundė, kad sėkmingesniam darbui vykdyti jie susiorganizavo į ALTą, kurio pareiga buvo ginti Lietuvą ir gelbėti lietuvius, nors jam pačiam net teko nukentėti kaip kunigui, kuris kišasi į politinių organizacijų, kaip ALT, reikalą. Ir vėl gausūs plojimai.

Kada prelatas pradėjo liesti ALTo ir LB-nės darbo sritis, ir nurodęs koks darbas ir kuriai iš šių dviejų organizacijų priklauso (ALTui — politinis, o Liet. B-nei — kultūrinis ir lietuvybės išlaikymas), jis tiek susijaudino, kad kalbą nutraukė, nes pajuto didelį nuovargį. Tada visi klausiusieji sustojo ir ilgai ilgai plojo.

Po ilgų plojimų, VLIKo atstovams ir svečiams paprašius, kad šią kalbą jis leistų išlisai atspausdinti, prelatas pareiškė, kad jis ją atidavę prezidiumui ir jie gali su ja daryti ką nori.

Man pačiam atrodo, kad prelatas pasakė daug daugiau negu buvo pasirašęs, todėl visą eilę kalbos minčių stengiausi užsirašyti. Pati prelato kalba buvo tokia ryški, kad visi jo pasakyti žodžiai dar ir šiandien tebėra mano atmintyje.

Teko vienos ponios paklausti, kaip patiko prel. J. Balkūno kalba? Atsakė, kad labai patiko; be to, dar pridėjo, kad ir čikagoje esama didelių patriotų kunigų, kaip kan. Zakarauskas (o kito nebeprisimenu), kurie visokioms progoms, reikalui esant, pasako labai patriotines kalbas.

Po prel. J. Balkūno paskaitos (buvo gruodžio 13 d.) VLIKo seimo posėdžiai buvo baigti. 7 val. vak. pradėjo rinktis seimo delegatai, delegatės ir svečiai koncertui ir vakarienei. Koncerte meninę dalį atliko sol. V. Paulionis, akompanuojant muzikui J. Govėdui.

Po koncerto vyko vakarienė. Invokaciją sukalbėjo ir stalą palaimino tėv. A. Simanavičius, OFM. Vakarienei pasibaigus, VLIKo pirm. dr. K. Bobelis pasakė patriotinę kalbą. Savo kalmezgė įdomios kalbos, nes jų boje suglaustai nupasakojo VLIKo dirbamus darbus ir prašė VLIKo veiklą remti. Dr. K. Bobeliui baigus kalbėti, publika audringai plojo.

Programai ir banketui vadovavo dr. A. Pacevičius. Grojo puiki muzika ir visų nuotaika buvo gera. Tarp svečių užsibuvo iš įvairių vietovių. Tik besivaišinant gaunasi geresnė proga susipažinti ir visi pasidaro nuoširdūs bei draugiški. Daug kas norėjo išgirsti VLIKo pirmininko dr. K. Bobelio kalbos, nes jis skaitomas jaunosios kartos veikėjas ir talentingas kalbėtojas, apie kurį žino ne tik amerikiečiai, bet ir Kanados lietuviai.

Ir štai staigmena

VLIKo seimo rengimo komiteto pirmininkas dr. A. Pacevičius, priėjęs prie garsiakalbio, paprašo minutėlei tylos. Pastebėjau, kad dr. Pacevičius vienoj rankoje laiko knygutę ir garsiai pradeda kalbėti: Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas, įvykęs Toronto mieste, Kanadoje, prieš Kalėdų šventes, ruošiasi VLIKą išleisti su dovanomis. Tuoj pat pradėjo skaityti pavardes lietuvių, kurie aukojo VLIKo veiklai paremti. Išvardindamas lietuvių pavardes įterpė ir humoro, kad aukojama nuo kiekvieno turimo vaiko po 100 dolerių. Dr. A. Pacevičius pasisakė turįs 2 vaikus, bet kaip VLIKo seimo rengimo komiteto pirmininkas, turįs aukoti ir pats už save, iš viso $300. Išvardinęs pavardes aukotojų, kurie turėjo daugiau kaip po vieną vaiką (po 2 ar 3), tai jie ir aukojo po 200 — 300 dolerių. Buvo ir Amerikos lietuvių, kurie aukojo taip pat daugiau kaip po šimtinę.

Dr. A. Pacevičius, išvardinęs visų aukotojų pavardes, pareiškė, kad dar čekių knygutė neišbaigta ir jis galįs padėti užpildyti čekius. Tuoj atsirado jo rankose pluoštas čekių — naujų aukų. Pasiteiravus, kiek jis tokių aukų surinko, teko tikrai nudžiugti, nes pasisakė turįs jau 4,500 dolerių. Įskaitant ir SLA veikėjos Onos Indrelienės surinktas pagal Tautos Fondo sąrašus aukas, kurios buvo renkamos seimo metu, tai daug nesuklysiu, jei pasakysiu, kad per tas gruodžio 13-14 dienas VLIKo veiklai buvo suaukota apie 5,000 dolerių. Be to, iš anksčiau surinktų iš visos Kanados lietuvių bei verslo įmonių, Kanados Tautos Fondo pirmininkas A. Firavičius įteikė VLIKo veiklai 45 tūkstančius dolerių.

Kaip matote, Kanados lietuviai tikrai įvertina VLIKo veiklą, nes tik 1980 metais VLIKo veiklai suaukojo 50,000 dolerių. Aiškiai matosi, kad mes, Kanados lietuviai, VLIKo veiklai surinkome daugiau aukų negu daug gausesnis tautiečių skaičius, gyvenąs JAV-se. Ir surenkame todėl, kad Kanadoje turime mažesnį skaičių VLIKo veiklą ardančių asmenų.

VLIKo seimo vakarienėje, bankete ir koncerte svečių nuotaikos buvo labai geros ir visi skirstėsi patenkinti.

Sekančią dieną 9:45 val. ryto buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos Prisikėlimo šventovėje, kur prelatas J. Balkūnas pasakė patriotinį pamokslą.

(Bus daugiau)

Miami, Florida

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIMAS

1981 m. vasario 14 d. 2 val. p. p. iškilmingos pamaldos bus Šv. Petro ir Povilo R. K. bažnyčioj, 900 S. W. 26 Rd. tel. 858-2621. pamokslą pasakys ir mišias atnašaus dr. kun. Vincas Andriuška, asistuojant kunigams svečias; giedos sol. Juozė Kriščiūnaitytė — Daugėlienė; vargonais gros pianistė Danutė Liaugminienė.

Minėjimas bus vasario 15 d. 2 val. p. p. Miami L. A. P. klube, 3655 N. W. str. tel.635-4331.

Kalbą pasakys ALTos garbės narys kun. Adolfas Stašys. Meninę programą atliks sol. Juozė Kriščiūnaitytė — Daugėlienė; akomponuos muzikė D. Liaugminienė. Savo kurybos eilėraščių padeklamuos poetė Kunigunda Kodaitienė. Programą praves senosios ateivijos veikėja Edwina Yankus.

ALTos veiklai paremti bus renkamos aukos.

PASTABOS:

Į bažnyčią važiuojantiems 95 greitkeliu, reikia išsukti išėjimu 25 Rd. (dar vadinamu Key iBskaine-Viscaja) ir, pasukus į dešinę, važiuoti iki S. W. 9-tos Ave.

Po minėjimo ten pat bus klubo paruošti pietūs. Mokestis $5. — $4 už pietus ir $1. — minėjimo programos išlaidoms padengti.

P. Šilas

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platinimo vajaus talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

- - - - - - - - - - - - - - - - - -

● Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede ____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

● Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

● Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus ____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

● Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• KEPTESTINGAI ĮSPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šiokiadieniais nuo
9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Tel. 476-2206

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina $1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei $1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

ENERGY WISE

Change the oil and filters every 3,000 to 6,000 miles to avoid wasting gasoline.

Don't be a Born Loser!

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● **LITERATŪRA,** lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik $3.

● **DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE,** poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja $2.

● **VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS,** Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksli to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 296 puslapių knyga parduodama tik už $2.

● **LIETUVIŠKASIS PAMARYS,** Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina $6.

● **KĄ LAUMĖS LĖMĖ,** rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik $3.

● **JULIUS JANONIS,** poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja $6.

● **SATYRINĖS NOVELĖS,** M. Zoščenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina $2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Dany Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Il. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago $45.00 per year, $24.00 per six months, $12.00 per 3 months. In other USA localities $40.00 per year, $22.00 per six months. $12.00 per three months. Canada $45.00 per year; other countries $48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
trims mėnesiams	$12.00
vienam mėnesiui	$5.00

Kitose JAV vietose:

metams	$40.00
pusei metų	$22.00
trims mėnesiams	$15.00
vienam mėnesiui	$ 4.00

Kanadoje:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
vienam mėnesiui	$ 5.00

Užsieniuose:

metams	$48.00
pusei metų	$26.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti paštu Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Demonstracijų rengėjai privalo paisyti ir miesto viešosios tvarkos

Tėvų pranciškonų leidžiamas savaitraštis "Darbininkas" praėjusiais metais, gruodžio 26 dienos laidoje, atspausdino Juozo Kojelio (J. Kj) reportažą, pavadintą "Protestuoti nėra nusikaltimas". Jame aprašė lietuvių demonstrantų teismą Washingtone. Rašo, kad demonstrantai buvo areštuoti, nepaisant, kad protestavo prieš Lietuvos okupaciją ir prieš agresiją Afganistane. Jie buvo areštuoti ne dėl minėto protesto, nes kaip rašo J. Kj., protestuoti nėra nusikaltimas, o dėl to, kad sulaužė Washingtono miesto viešąją tvarką: užblokuodami automobiliais gatvę ir kad daugelis demonstrantų prisirakino prie Sovietų ambasados tvoros, tuo pažeisdami ir šio miesto potvarkį, draudžiantį demonstruoti arčiau, negu 500 pėdų nuo užsienio pasiuntinybių. Žinoma, tuo buvo padarytas nusikaltimas ir prieš tarptautinę teisę. Policija demonstrantus ne tik areštavo, bet juos ir teisman patraukė. Reiškia, juos areštavo ir teisman patraukė ne dėl to, kad protestą reiškė dėl Lietuvos okupacijos, bet dėl viešosios miesto tvarkos pažeidmo.

Reporteris rašo, kad teismo metu salėj buvo draugiška nuotaika. Iš jo pranešimo atrodo, kad šios bylos sprendimas daugiau panašėjo į savotišką farsą. Mat, teismo metu visi šypsojosi. Šypsojosi liudininkai — policininkai, net ir tesėjas. Kikeno kaltinamieji ir publika.. Kažin ar toks nerimtas teismo eigos aprašymas nėra jo pažeminimas?

J. Kj. rašo, kad šia byla amerikiečiai labai domėjosi, tik nesidomėjo mūsų veiksniai. Amerikiečiai kaltinamuosius net šampanu girdė. Įdomu, kodėl amerikiečiai šia byla labai susidomėjo? Reporteris nepaaiškino, tik tiek aišku, kad jie ja susidomėjo ne dėl protesto. Matyt, dėl to, kad buvo policijos areštuoti ir apkaltinti už Washingtono miesto potvarkių laužymą. Jei taip, graudu! Juk demonstracijos rengėjai ryžosi atkreipti amerikiečių dėmesį dėl Lietuvos okupacijos, o atkreipė dėmesį tik policijos ir teismo ir tai tik dėl potvarkių laužymo. Todėl, kam tokį lyg ir kaltinimą mesti veiksniams, kad jie šia byla nesidomėjo, kai demonstrantai ne Lietuvos okupaciją garsino, o laužė Washingtono miesto viešąją tvarką. Tiesa, J. Kj. išskičiuoja vardus visų atvykusių lietuvių teismo salėn, jų tarpe mini ir Gečį su ponia Zerr. Ir rašo, kad visi buvo nustebę, kad teisme nepasirodė nei VLIKo, nei ALTo atstovų. Toks jo pareiškimas yra įžeidžiantis mūsų veiksnius, noras jiems "įgelti", juos visuomenei pristatyti tokius, kuriems nerūpi Lietuvos okupacija, nei tie, kurie dėl jos protestuoja. Mano giliu įsitikinimu, kad minėti veiksniai ir net dipmat. tarnyba būtų teismo salėn atvykusi. Jei demonstrantai būtų teisiami dėl Lietuvos okupacijos pasmerkimo. Bet dėja, jie buvo apkaltinti už viešosios tvarkos laužymą ir pažeidimą tarptautinės teisės. Man rodos, kad jei Juozas Kojelis turėtų bent kiek daugiau supratimo, tai žinotų, kad tokioje byloje dalyvauti veiksniams netinka, nors buvo teisiami lietuviai.

Jei jau kaltinti ar stebėtis tai reiktų kaltinti tik šios demonstracijos rengėjus, kad jie šį patriotišką užmojį: protestuoti dėl okupacijos, pakeitė Washingtono miesto viešosios tvarkos ardymu, bei pažeidimu pasiuntinybės neliečiamybės. O vis tik rengiant ir tokią demonstraciją reikia paisyti nustatytų miesto valdžios potvarkių. Taigi reikia labai ir labai apgailestauti, kad policija teisme demonstrantus kaltino tik dėl miesto tvarkos ardymo.

Juozas Kojelis nepatenkintas ir ta spauda, kaip sakysim, Naujienomis bei Akiračiais, kad demonstrantų nelaiko didvyriais, dėl kurių neverta laiko eikvoti. Bet ar iš tikrųjų, juos tokiais galima laikyti, kai buvo teisiami ne dėl Lietuvos okupacijos pasmerkimo, o dėl tvarkos ardymo? O be to, visuomenė turėjo sudėti tūkstančius dolerių, kad būtų pasamdyti advokatai, kurie juos nuo teismo bausmės gelbėtų. Mano nuomone, J. Kj., užuot priekaištavęs mūsų veiksniams bei spaudai, būtų paskelbęs kiek tūkstančių dolerių reikėjo išleisti šiai bylai vesti? Ir ar nebūt daug naudingiau ir sėkmingiau išgarsintą Lietuvos okupacija, jei tie tūkstančiai dolerių būtų buvę panaudoti svetimomis kalbomis išleisti okupuotosios Lietuvos pogrindžio spaudai.

Ar nebūt daugiau išgarsintas Lietuvos pavergimas, jei mūsų jaunimas gausiai dalyvautų Pavergtųjų tautų dienoje rengiamose demonstracijose, kurios yra nukreiptos kaip protestas prieš Maskvos groboniškumą? Ypač tokios gausios demonstracijos turėtų būt rengiamos Amerikos didmiesčiuose. Kažin ar tokia demonstracija tą dieną yra rengiama ir tame pačiame Washingtone, kuriame yra nemažai lietuvių ir lietuviško jaunimo? Juk tokios demonstracijos randa atgarsio ir amerikiečių spaudoje ir parodomos televizijoje.

Be to, reikia labai nustebti, kad Juozas Kojelis šiuo savo reportažu parodė savo žemą kultūrinį subrendimą. Jis kritikų pastabas, vertinančias šią demonstraciją, išvadino piktu niurzgėjimu. Man rodos kad reikalinga pasisakyti teigiamai ar neigiamai dėl tokių faktų, kai pasišauname atlikti kokį nors patriotinį užmojį, šiuo atveju, išgarsinti Lietuvos pavergimą, bet rengėjai, nesiskaitydami su miesto potvarkiais, būna policijos areštuoti ir teisman patraukti. Visuomenė turi būt informuojama ne vienpusiškai, tik pasigyrimais, bet ji turi žinoti kodėl tikslas nebuvo pasiektas. O be to, kad ir ateityje visuomenei nereiktų aukoti dolerių kaltinamiesiems gelbėti nuo teisminės bausmės. Bet ar dera tokias kritiškas pastabas vadinti piktu niurzgėjimu? Ir mūsų veiksnius pristatyti visuomenei lyg nusikaltusius, kodėl jie nenuvyko teismo salėn pagerbti didvyrių?

Kodėl jis nepaskelbė to, ar rengėjai šios demonstracijos tarėsi su mūsų veiksniais? Atrodo, kad, jo manymu, jei mūsų veiksniai būtų atvykę į teismo salę, tai ir demonstracija būtų savo tikslą pasiekusi.

Negalima tylėti ir dėl to grubaus atsiliepimo, jo žodžiais tariant apie "reaorgišką patriotizmą ar savęs nusinuoginimą". Taip rašyti tegali tas, kuris nesugeba suprasti, kas iš viso yra patriotizmas. Kad patriotizmas nėra Washingtono miesto potvarkių laužymas, ne paoriotizmas policijos areštai, teismai ir tūkstančiai visuomenės suaukoti doleriai advokatams išmokėti, kad gelbėtų kaltinamuosius nuo teisminės bausmės.

A. S.

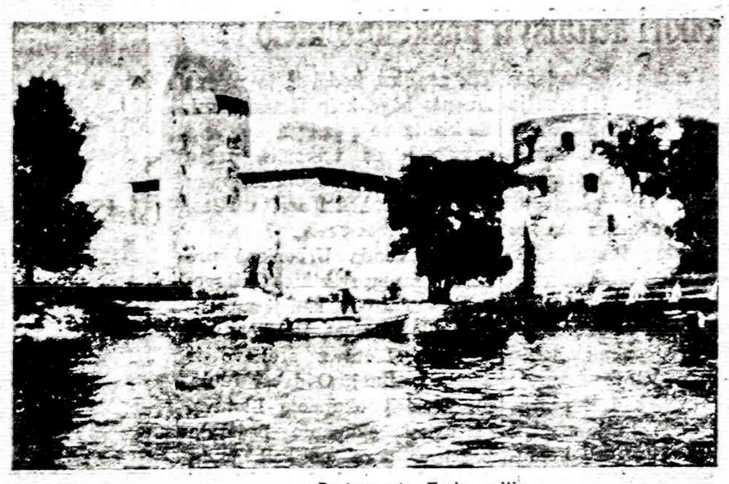

Restauruota Trakų pilis

ANTANAS PLEŠKYS

BALFO, ALTO IR VLIKO NIEKINIMAS

Atsakymas Jurgiui Gediminėnui, Kanadoje, į jo straipsnį "Skirtingos nuomonės", paskelbtą "Karyje" 1980 m. spalio Nr. 8

(Tęsinys)

(Prisiminkime nuolatinius b. kv. — Broniaus Kviklio "Drauge" tvirtinimus, kur jis vis nuolatos kartoja, kad Lietuva pagal Helsinkio aktus buvo Sovietų S-gai parduota už Judo grašius. Panašiai tvirtina ir dr. Bronius Nemickas. A. Pl.).

R. Česonis: "Sovietų S-gos reakcijas buvo ypatingai aštri. Tokią reakciją šitas dalykas sukėlė, kad mes dar tokios nebuvome matę. Sovietų atstovas Juris Ribikov pradėjo rankomis skeričiuotis, kumščiais trankytis, kad čia kišimasis yra į jų vidaus reikalus...".

Čia vėl Sovietai panaudoje savo naudai mūsų politinės ir karinės veiklos ištižimą nesipriešinant Lietuvos okupacijai. Jei būtų buvę pasipriešinta, šiandien Sovietai negalėtų tvirtinti, kad tai yra jų vidaus reikalas, kad mes savo noru įsijungėme į "brolišką" respublikų skaičių.

Žinomas lietuvių visuomenės veikėjas Algirdas J. Kasulaitis iš Clevelando apie ALTą šitaip pasisako:

"Amerikos Lietuvių Taryba. Tai antrojo pasaulinio karo metu susidariusi visas lietuvių politines ir ideologines grupes (išskyrus komunistus) apimanti Amerikos piliečių organizacija, pasistačiusi sau tikslą gelbėti Lietuvai ir lietuviams. Bent anksčiau jokių pretenzijų nereiškusi į svetimus laukus, taryba yra milžiniškų nuopelnų institucija iki šiandien aktyviai vadovaujanti Amerikos lietuviams kovoje už Lietuvos laisvę". (Naujienos" 1980. 12. 5., str. "Pastabos VLIKo, ALTos ir PLB).

Čia aš trumpai, keliais žodžiais paminėjau tik kelis svarbesnius Lietuvos laisvinimo kovoje ALTo atliktus darbus ir tų darbų rezultatus, kad kanadiškiai, jų tarpe ir Jurgis Gedeminėnas ir kiti šiaurės Amerikos lietuviai turėtų šiokį tokį supratimą apie ALTą.

Jurgis Gedeminėnas teturėdamas silpną ar jokio supratimo, arba blogos valios vedamas apie ALTą šitaip išsireiškia:

"Jeigu užvedamos kalbos apie ALTą (Amerikos Lietuvių Tarybą, tai daugeliui Kanadoje gyvenančių tautiečių, įskaitant ir mane patį iš viso nesuprantama kam šioji organizacija dabar reikalinga, nes be jos puikiausiai apsieinama Kanadoje, Vokietijoje, Australijoje ir kitur... ar negeriau JAV tautiečiams turėti vieną, demokratiškai išrinktą vadovybę, o tokia kaip tik yra Lietuvių Bendruomenės (LB) vadovybė".

1940 m. JAV kūrėsi ALTa, tuo laiku čia JAV gyveno apie keli šimtai tūkstančių, o gal ir visas milionas lietuvių. Čia lietuvių organizacinis gyvenimas virte virė. Tuo tarpu Kanadoje, Vokietijoje, Australijoje ir kitur, tegyveno įvairiose vietovėse išsimėčiusios, tik keliolika ar kelios dešimtys lietuviškų šeimų ir jokia organizacinė veikla nepasireiškė. Dėlto ten ir bendrinės, visas politines grupes apjungiančios organizacijos ALTos nėra. Žinoma tose valstybėse ji būtų pasivadinusi ir kitu vardu.

Dėl Lietuvių Bendruomenės demokratiškumo trumpai reikia pasakyti, kad Sovietų S-goje irgi yra demokratiški rinkimai ir kaip jie patys sako, — patys demokratiškiausi pasaulyje, ir valdžia pati demokratiškiausia. Tai tiek trumpai apie JAV Liet. Bendr. demokratiškumą. Plačiau apie tai bus kalbama skyriuje JAV LB.

Kiek pastebėjau iš J. Gedeminėno straipsnio, kur jis sekdamas okupanto leidžiamą "Gimtąjį kraštą" niekur nebevartoja žodžio lietuviai, bet visur tautiečiai. Lietuviai jau jam yra išnykę. Jo samprotavimas apie organizacijas ir jų veiklą yra gana primityvus — bolševikiškas, kad užtenka vienos organizacijos. Atsiras kitas į J. G. panašus žmogus, kuris pasakys: "O kam reikalinga ta Liet. Bendr., juk yra Šaulių S-ga ir jos užtenka". Dar kitas pasakys: "Turime lietuvišką parapija ir "dūšios" išganymui jos užtenka — kitos visos nereikalingos.

(Nukelta į penktą puslapį)

— Anglijos darbiečių vadas Foot nori partijos darbą centralizuoti, bet jam nevyksta.

VINCAS ŽEMAITIS

Povilo Kušnerio knyga ir Povilo Reklaičio recenzija

(Tęsinys)

Atsakiau. Nors man tas buvo labai nemalonu ir skaudu; ilgokai svyravau tikėdamas, kad gal atsakys kas kitas. Kitos išeities nebuvo: "Aidus", kaip jų 30 metų prenumeratorius, perdaug vertinu ir taip pat žinau, kad kas juose atspausdinta, ir po manęs tikrai išliks. Tiesa, man pačiam asmeniškai, tas tada, greičiausiai, nebebus labai svarbu: kokiais nors, net ir "ateities" ar "istorijos teismais", nei kada kitus gąsdinau, nei jų pats bijau. Bet man labai rūpėjo, kad lygiai prieš 750 metų (1230), ką mūsų istorikai pamiršo paminėti, ant Vislos kranto prie Torūnės, pagal pasirašytą Lenkų (Mazovijos) kunigaikščio Konrado su Vokiečių Ordino viršininku Hermann von Salza Krušvitzo sutartį, prasidėjusi, ir net šiandien dar nesibaigusi, prūsų-lietuvių kova už laisvę būtų kada nors galutinai laimėta: jei ne tų, kuriems nevyko ją laimėti, tai bent gyvųjų kraujo brolių-seserų... žmogžudystės negali būti teisės į nuosavybę pagrindas; mirusio turtas priklauso jo veikams bei jo giminėms. Tiktai jie vieni ir niekas kitas gali šios teisės — gal kartais net ir savo tėvų ar artimųjų žudikų naudai! — laikinai ar visiškai atsisakyti. Ir atsisakymas tiktai tada galioje, jei jis nėra išgautas jėga, grasinimais ar apgaule. Yra gėda kultūringai (vokiečių) tautai savo vaikams [illegible] su tendencija paruoštuose istorijos žemėlapiuose, rodyti Europą nuo Pamarėlio (Vislos) iki Suomių įlankos, kaip "jų tautos" (Vokiečių Ordino) žemes! (Plg., pvz., "Westermann's Atlas zur Weltgeschichte", Braunschweig 1956, p. 71 — ir daugybę kitų puslapių!...)

Tai, ką pasakiau, automatiškai nerodo nei neapykantos, nei kerštо — kovoti galima su kardu rankoje, bet meile širdyje. Jaunystėje ir vėliau, turėjau pakankamai progos pažinti vokiečių tautą; ją aukštai vertinu ir asmeniškai visai eilei vokiečių esu labai nuoširdžiai dėkingas. Giliai išgyvenau, kai vokiečių tėvų bei protėvių padarytos skriaudos, taip skaudžiai paskutinio karo metu krito "ant jų ir ant jų vaikų". Taip jau su žmogumi yra — kitam daroma skriauda, dar daugiau žaloja jos darytoją... Iš vokiečių, vienos iš pačių kultūringiausių pasaulio tautų, išoriniai mes galime daug pasimokyti. Bet — tuo visai nesididžiuojant, tik faktinai — vidinė lietuvių tautos kultūra jau tada buvo ir tebėra nepalyginamai aukštesnė: vien išorės kultūrą aukštinant — labai lengva nustoti buvus žmogumi.

Trūkumų yra kiekvienoje tauloje, kaip ir negali būti pilnai tobulo — žmogaus atlikto darbo. Be gilaus recenzuojamo dalyko esmės pažinimo, griežtai vengiant tendencijos pagundų, gerai apsvarstyti nurodymai bei iškėlimai pastebėtų netikslumų, klaidų bei apsirikimų, turi būti kritikos pagrindu bei tikslu. Visai teisingai dr. J. Aistis, "Drauge" 1969-VII-19, sako: "Kritika ne tik naudinga, bet ir reikalinga. Tačiau ji turi būti rimta ir pagrįsta faktais, o ne "autoritetingomis frazėmis". Taigi ji turi būti argumentuotai konstruktyvi.

1980.X.25

Pastaba. Baigiant spausdinti šį straipsnį, gerb. inž. E. Jasiūnas man įteikė tą pat tema glaustai parašytą ir, "Nepriklausoma Lietuva" 1980 m. gruodžio mėn. 5 d. nr. 19, psl. 3, atspausdintą prof. Jono Kupriono straipsnį "Mažosios Lietuvos problemos ir savęs niekinimas". Iš tiesų, šis straipsnis gali būti dalies mano straipsnio trumpa, labai vykusi santrauka. Šio straipsnio autoriui, gerb. prof. J. Kuprioniui, maloniai sutikus ir leidus savo nuožiūra naudoti — jis čia spausdinamas ir bus panaudotas leidžiamai brošiūrai.

* * *

Prof. Jonas Kuprionis

MAŽOSIOS LIETUVOS PROBLEMOS IR SAVĘS NIEKINIMAS

Mažosios Lietuvos klausimas labai jautrus kiekvienam lietuviui. Ištisus šimtmečius vokiečiai dėjo pastangas su šaknimis išrauti jos lietuviškąjį identiškumą. Tik siauras Baltijos pajūrio ruožas, vadinamas Klaipėdos kraštu, tepavyko Lietuvai atgauti, bet ir dėl jo toliau eina grumtynės, tik jau su kitu (tolimu) kaimynu — rusais. Vokiečiai savo sąžinei nuraminti, Mažosios Lietuvos vokiškumui "įrodyti", yra prirašę ir išleidę daugybę visokių studijų ir veikalų. Pagal juos šis kraštas nuo amžių yra vokiškas, ir lietuviai ten nėra vien kolonistai.

Antrasis pasaulinis karas sumaišė kortas. Vokiečiai iš to krašto liko išstumti. Karo laimėtojams vakariečiams, iš karto nesusigaudantiems padėty, Mažoji Lietuva kurį laiką buvo lyg ir niekieno žemė. Tada rusai, kurių raudonoji armija tą teritoriją karu buvo užėmusi, panūdo tą kraštą pasisavinti. Bet kadangi ten nė rusiško krislo nesirado, tai kad Vakarų politikams nekiltų pagunda ginčyti ir tą kraštą palikti vokiečiams, buvo pavesta vyriausiai rusų mokslinei institucijai — Sovietų Mokslų Akademijai — surinkti duomenis ir paruošti studiją, įrodant, kad Mažoji Lietuva visai nepriklauso vokiečiams, nes tas kraštas istoriškai ir organiškai yra lietuviškas. Šią studiją atliko istorijos mokslų daktaras, profesorius Povilas I. Kušneris. Veikalą redagavo kitas mokslininkas, istorijos daktaras, profesorius S. A. Tokarevas. Jis apima 277 puslapius ir pavadintas: "Etničeskije teritorii i etničeskije granicy" (Etninės teritorijos ir etninės sienos). Išleido Sovietų Mokslų Akademija, Maskvoje, 1951 metais.

Kaip bežiūrėtume, studijos autoriai ir leidėjas yra Rusijos aukštojo mokslo institucijos adeptai, kas šiam veikalui suteikia atitinkamą autoritetą ir orumą. Lietuvai ji yra labai vertinga, nes pasiremiant istoriniais, archeologiniais, vietovardžių, ornamentikos, tautodailės, ir įvairiais kitais etniniais daviniais, įrodoma, kad šis buvęs Rytprūsių kraštas jau pačiuose savo pagrinduose, nuo neatmenamų laikų yra lietuviškas, o ne vokiškas. Mums lietuviams šis veikalas yra ypač reikšmingas dar ir tuo, kad šiuos įrodymus patiekia ne patys lietuviai, kuriems lengva primesti tendencingumą, bet kitataučiai mokslininkai. Vokietininkams, kurie yra tiek daug prirašę apie šio krašto vokiškumą, šis veikalas yra didelė rakštis, nes jis griauna jų motyvus (tezes).

Kai aname pokary rusai pamatė, kad vakariečiai tesirūpina siaurai savais reikalais, susigundė tą kraštą pasisavinti — paversti sava kolonija. Senuosius gyventojus jie ištrėmė, jų vieton prigabeno rusų. O kad neliktų nė senųjų pėdsakų, tą kraštą pavadino "Kaliningradskaja Oblast" ir net visus vietovardžius pakeitė rusiškais. Taigi įvykdytas genocidas ne tik žmonėms, bet ir žemei. Savo enciklopedijose ir kitur ėmė skelbti, kad Karaliaučiaus sritis esanti senosios Pabaltijo slavų žemės. Tad Kušnerio ir Tokarevo veikalas rusams tapo labai nenaudingas. Pagal sovietinę praktiką, jis iš visur "išnyko", ir tik "spec-fonduose" po keliom spynom vienur kitur užsiliko. Bet kaip priimta, ir Sovietų Mokslų Akademija dalinasi leidiniais su užsienio bibliotekomis, taip ir šio veikalo, dar prieš sunaikinimą, keletas egzemplionų pateko į užsienį.

(Bus daugiau)

ARMAGEDONAS IR PO JO – PASAULINĖ TAIKA

"Jis surinko juos į vietą, kuri hebraiškai vadinama Armagedon"
(Apreiškimo 16:16)

* * *

13. Pirmutinis Vilties Spindulys

Į "senąjį žaltį" pasakytuose žodžiuose Sutvertojas yra patiekęs pirmiausią įrodymą, jog nežiūrint to, kad nuodėmė įėjo į pasaulį, jis tačiau neapleido jo paties sutvertąją žmoniją. Dievas pasakė jam, kad moteriškės ainija "sutrins jam galvą" (1 Mozės 3:15). Jei paskiau Dievas nebūtų aiškiau ką nors pasakęs per savo pranašus apie savo sumanymus žmonijos naudai, mes nebūtumėm galėję suprasti ką šitas pradinis neaiškus pasakymas galėjo reikšti. Bet pasinaudojant pranašavimų šviesa, pasidaro aišku, kad žalčio galvos sutrynimas, moteriškės ainijai tarpininkaujant, tikrybėje yra simbolinis aprašymas apie šėtoniškojo viešpatavimo sunaikinimą visoje žemėje ir apie Kristaus karalystės pergalę.

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI, 5421 So. Mozart, Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. agal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antrad. 1—4 popiet, ketvirtad. 5—7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telef.: 448-5545

ŠILEIKIS, O. F.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandažai, specialiai pagaliai kojoms, arch supports ir t. t.
Vai.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 8-5824

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapumo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
Priimam Master Charge ir VISA korteles.
R. ŠERĖNAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

A.a. P. Paprockas

Š. m. sausio 24 d. New Yorke mirė ekonomistas Petras Paprockas. Gimęs 1908 m. Rusijoje-Maskvoje. 1919 m. su tėvais grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Zarasuose. Baigė Zarsų gimnaziją ir Vytauto Didžiojo univetrsitete ekonominus mokslus. Nepriklausomoje Lietuvoje dirbo Kainų tvarkytojo įstaigoje referento pageigose. Priklausė Neo Lithuanų korporacijai.

1944 m., rusiškajam siaubui artinantis, apleido Lietuvą. Kurį laiką gyveno Šveicarijoje. 1949 persikėlė į Ameriką ir apsigyveno New Yorke. Amerikoje dirbo įvairius darbus. Prieš porą metų išėjo pensijon.

Praeitų metų vasarą ištiko paralyžius. Po penkių sunkios ligos mėnesių, apleido šį pasaulį. Nuo atvykimo į Ameriką, be kitos spaudos buvo nuolatiniu Naujienų skaitytoju ir remėju.

Liko nuliūdę seserys — dr. Konstancija Šimaitienė ir Aleksandra Motiekūnienė su šeimomis, giminės ir gausus būrys draugų.

Buvo labai gero ir sugyvenimo būdo vyras.

Velionis yra prieš kelis metus mirusio daktaro Vaclovo Papracko brolis.

Mielas Petrai, tebūnie Tau lengva laisvos Amerikos žemelė.

Stasys Juškėnas

P. KORĖJOJE SUMAŽINO NUTEISTOJO BAUSMĘ

SEOUL, P. Korėja. — Pietų Korėjos prezidentas Chun Doo Hwan sumažino nuteistojo Kim Dae Jung mirties bausmę tuojau po to, kai aukščiausias teismas tą mirties bausmę patvirtino. Vietoj mirties bausmės, prezidentas jam paskyrė kalėjimą iki gyvos galvos.

Demokratų vadas Kim Dae Jung buvo persekiojamas ir sugebėjo pabėgti į Japoniją. Pietų Korėjos agentai nuvyko į Japoniją, surado Kim butą, jį pagrobė ir atsigabeno į P. Korėją. Ten jis buvo laikytas kalėjime, o vėliau amnestuotas.

Po to Kim dalyvavo praeitų metų vykusiame maište, buvo suimtas, atiduotas teismui, jam paskirta mirties bausmė, bet prezidentas bausmę pakeitė kalėjimu iki gyvos galvos.

Pirmadienį anksti rytą St. Anne ligoninėje mirė gabus demokratų politikas Patrick J. Cullerton, 83 m. a.

BALFO, ALTO IR VLIKO NIEKINIMAS

Atkelta iš 4 psl.

Ir dar kitas pasakys: "Aš ne— kitos visos nereikalingas. Ir dar kitas vėl pasakys: "Aš nepriklausau jokiai organizacijai ir jokiai parapijai ir puikiausiai gyvenu ir jaučiuosi, ir visos jos yra nereikalingos". Taip galvoja visi necivilizuoti džiunglių gyventojai. Civilizuoti žmonės yra protaujantys, jie turi savo įdėjas, savo tikslus ir kad tuos tikslus ir įdėjas įgyvendinus jie jungiasi į organizacijas.

Mums lietuviams kaip civilizuotos, kulturingos ir pavergtos tautos nariams, visos lietuviškos organizacijos yra reikalingos, išskyrus komunistines, nes jos tarnauja okupantui, tiek tos kurios kovoja už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą ir lietuvių tautos laisvę. Taip pat mums reikalingi ir visi lietuviški laikraščiai ir žurnalai, išskyrus komunistinius, nes jie savo dvasia ir įdėjomis yra ne lietuviški. Mums reikalingos "Naujienos", "Draugas", "Karys ir kiti. Ko vienas nepasako, pasako kitas. Kai vienas pasako netiesą, kitas pataiso. Lietuvis, kuris seka visą lietuvišką spaudą, yra pilnai susipažinęs su įvykiais tiek vietiniais, tiek ir pasauliniais.

Ponas J. G. norėdamas neteisingai iškelti ir išaukštinti LB rašo:

"Suprantama, kad reikėjo padėkoti už pastangas šiais reikalais lietuvių draugui kongresmanui E. Derwinskiui, bet už ką dėkoti VLIKui, jeigu tos rezoliucijos buvo pravestos JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pastangomis ir rūpesčiu?"

Čia J. G. pasako, paties sugalvotą, gryną netiesą, šaltinių nenurodydamas iš kur tą nesąmonę paėmė. Tiesa yra šitokia: 1979 m. liepos 23 d. TLTos biuletenyje, pl. 1, pasakyta: "... kongresmano Edwardo Derwinskio rezoliucija Nr. 147, kuri buvo paruošta daugiausia prisidedant VLIKo pirmininkui". (Toji rezoliucija vėliau gavo Nr. 200. A. Pl.)

Štai už ką reikia dėkoti VLIKui.

Daugiau apie rezoliucijų Nr. 200 ir Nr. 54 paruošimo ir pravedimo pastangas pasiskaitykite ALTos biuleteniuose 1979 m. rugpiūčio 30 d., spalio 30 d., lapkričio 20 d. ir gruodžio 19 d. ALTos biuletenius, pasiuntus kad ir nedidelę auką, galima užsisakyti ALTos būstinėje šiuo adresu: LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL Inc., 2606 W. 63rd Street, Chicago, Illinois, 60629, U. S. A. Kainuoja darbas, popierius ir pasiuntimas.

VLIKAS

Kas yra VLIKas?

"VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS 1943 XI 25 sudarytas bendras vyriausias rezistencijos centras ir vienintelė bei pati aukščiausia institucija tautos teisėms ginti, tautos vardu kalbėti krašte ir užsienyje ir rūpintis nepriklausomos Lietuvos atstatymu. Įsteigus VLIKą, nustojo veikę kiti du politiniai rezistencijos centrai — Vyriausias Lietuvių Komitetas (LIK), kuris buvo apjungęs valstiečius, liaudininkus, socialdemokratus, tautininkus, nacionalistus ir Laisvės kovotojus, ir Tautos Taryba (T. T), apjungusi krikščioniškojo sparno politines organizacijas". (L. E. XXXIV t., 283 pl.)

"Taip pat VLIKas be turimo savo atstovo Al. Vokietaičio Švedijoje, kuris informavo Lietuvos pasiuntinybes apie padėtį Lietuvoje, dar siuntė savo karinį atstovą plk. K. Ambraziejų į Švediją, bet šis buvo gestapo Taline areštuotas, atgabentas Lietuvon ir po to 1944 IV 29-30 prasidėjo Vliko narių ir jo artimų bendradarbių areštai" (pl. 284).

"1952.VIII.2 iš Vliko pasitraukė Lietuvių frontas (Vadinami frontininkais — A. Pl.). 1955, prieš perkeliant Vliką į JAV, iš jo pasitraukė Tautinis sąjūdis ir Laisvės kovotojų sąjunga".

"1955 į JAV atkeltas Vlikas žymiai persitvarkė"... (pl. 286)

(Bus daugiau)

NAUJOS KAPINĖS

Hot Springs, Arkansas. Dėmesio lietuviams, planuojantiems apsigyventi Hot Springs, Arkansas, mieste ir apylinkėse.

Vietos dvasiškiams, Kun. P. Patlabai ir kun. J. Burkui pritariant ir bendradarbiaujant, Hot Springs apylinkėse, gražioje vietoje, yra įkurtos Lietuvių kapinės, visiems be išimties lietuviams.

Lietuvių kapinių įkūrimo proga, norintiems tose kapinėse įsigyti vietas, yra duodamos didelės nuolaidos: šeimos galvai vieta kapinėse yra duodama nemokamai, likusiems jo ar jos šeimos nariams už vietą kapinėse reikia mokėti po 250 dol.; pavieniams, savystoviai gyvenantiems asmenims, vietos kapinėse, taip pat, duodamos nemokamai.

Priežiūra tose kapinėse bus nuolatinė ir suinteresuotieji asmenys neturės ja rūpintis.

Aukščiau nurodytomis nuolaidomis gali pasinaudoti tik tie asmenys, kurie pasirinks Lietuvių kapinėse vietas iki Sausio 22,1981 m.

Norint gauti šiuo reikalu daugiau informacijų, prašoma kreiptis į LB Hot Springs Apylinkės savitarpinės pagalbos (socialiniams) reikalams valdybos narį T. Dambrauską, 104 Marigold, Hot Springs, Arkansas 71901. Telef. 1-501-623-2691.

Kapinių sekcija

— Naujienose galima gauti Povilo Laurinavičiaus 406 pusl. romaną "Be druskos"; kaina $6.

— Antradienį aukso uncija kainavo $512.

— Lenkijos vyriausybė mano, kad jai pavyks susitarti su lenkų darbininkų unijomis dėl penkių darbo dienų savaitės.

VANCE FUNERAL HOME
1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245
TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikštės automobiliams pastatyti

The New-Way Apple Pie

Here's real, homemade apple pie made a new way that's light, refreshing and chills in the refrigerator in about 2 hours. Thanks to a handy container of thawed Birds Eye Cool Whip non-dairy whipped topping, the pie filling is a fluffy mixture of spices, chopped apple and pecans, and tart complement of lemon flavor gelatin. To make life easier, use a packaged crumb crust and eliminate *all* baking for this luscious pie.

Amber Apple Pie

- 1 package (3 oz.) lemon flavor gelatin
- 2 tablespoons sugar
- 2/3 cup boiling water
- 1/4 teaspoon cinnamon
- 1/8 teaspoon nutmeg
- 2 cups ice cubes
- 1 container (8 oz.) frozen whipped topping, thawed
- 1-1/2 cups coarsely chopped peeled apples (about 2 medium)
- 1/2 cup chopped pecans
- 1 baked 9-inch graham cracker crumb crust, cooled

Dissolve gelatin and sugar completely in boiling water, stirring 3 minutes. Add spices and ice cubes and stir constantly until gelatin is thickened, about 2 to 3 minutes. Remove any unmelted ice. Using wire whip, blend in whipped topping; then whip until smooth. Fold in apples and nuts. Chill, if necessary, until mixture will mound. Spoon into pie crust. Chill 2 hours. Garnish with additional apple slices, if desired.

Note: Dip apple slices in lemon juice to prevent darkening.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES STASUKAITIS
VEŠINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
— GORDON FUNERAL HOME —
1729 South Halsted Street, Chicago
Tel. 226-1344

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANSO PATARNAVIMAS
*
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4416

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

Vasario 16-osios paminėjimas

Euphrosine Mikužiūtė

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimą ruošia Chicagos Lietuvių Taryba. Minėjimas įvyks šių metų vasario mėn 15 d. 2 val. popiet Marijos aukšt. mokyklos didžiojoje salėje. Minėjimui programa jau baigiama paruošti. Bus daug žymių žmonių ir gerų kalbėtojų, kurie pasižadėjo minėjime dalyvauti ir tarti reikšmingą žodį. Pilna minėjimo programa ir kalbėtojų pavardės bus paskelbta vėliau.

Tikiu, kad visi lietuviai, tiek senosios kartos, tiek ir jaunieji, šioje šventėje dalyvaus. Teišnyksta šią dieną visi tarp lietuvių nesutarimai. Lietuvai laisvės vilčis teatveda visus lietuvius į šią Vasario 16 šventę, nes ta diena yra vienintelė, kuri gali mus visus sukaupti vienam ir tam pačiam tikslui — Laisvė Lietuvai!

Misios įvyks 10:30 val. ryto Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje.

Chicagos Lietuvių Taryba tiki, kad visose lietuviškose Chicagos bažnyčiose, nežiūrint koks tikėjimas jose išpažįstamas, bus pilna lietuvių, o jose laikomos pamaldos bus pašvęstos Lietuvos laisvės atkūrimui.

Euphrosine Mikuzis,
Chicagos Lietuvių Tarybos pirmininkė

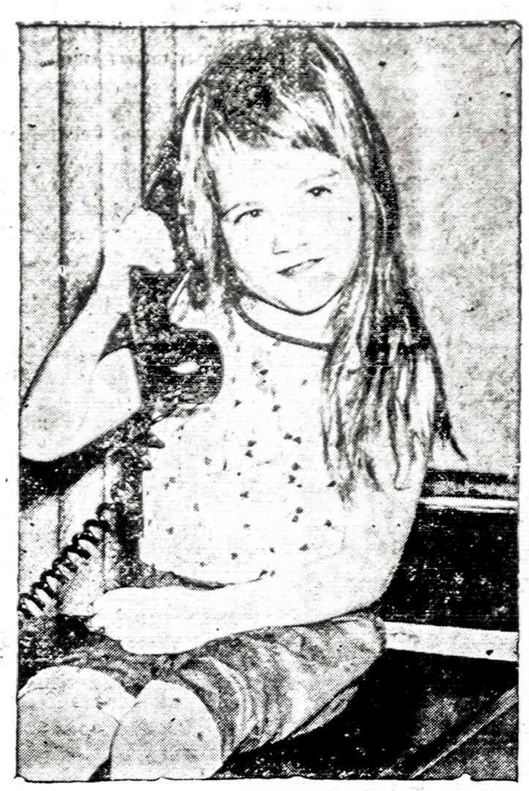

CICERO APYLINKĖJE

Vasario 16-osios minėjimo iškilmės bus pradėtos vasario mėn. 7 d. 12 val. prie Cicero miesto valdybos, šauliams iškeliant Lietuvos tautinę vėliavą. Bus sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Miesto prez. Henry Klosak paskaitys proklamaciją, skelbiant vasario iki 14 d. imtinai LIETUVIŲ SAVAITĘ. Tomis dienomis kasdien prie Cicero miesto valdybos bus iškeliama Lietuvos tautinė vėliava. Kalbės klebonas kun. J. Stankevičius. Iškilmės bus baigtos giesme Marija, Marija.

Vasario 8 d. 10 val. 30 min. pamaldos Šv. Antano parapijos bažnyčioje, o tuojau po pamaldų — parapijos salėje minėjimas, kurį atidarys ALTo Cicero skyriaus pirm. dr. Petras Atkočiūnas. Įnešus vėliavas, solistė Margarita Momkienė, muzikui Alvydui Vasaičiui akompanuojant, sugiedos JAV ir Lietuvos himnus; invokaciją sukalbės kun. Rutkauskas; Lietuvos Nepriklausomybės Aktą perskaitys Danutė Pranskevičiūtė; bus pagerbti žuvę už Lietuvos laisvę ir Lietuvos kariuomenės savanoriai-kūrėjai.

Cicero miesto proklamaciją perskaitys inž. Stasys Dubauskas. Išnešus vėliavas, bus ALTo gen. sekretoriaus inž. G. Lazausko paskaita, priimtas sveikinimas JAV prezidentui Reaganui ir patiektos minėjimo dalyviams atitinkamos rezoliucijos.

Meninėje dalyje dainuos solistė M. Momkienė, akompanuojant muzikui A. Vasaičiui. Prano Zapolio vadovaujama Lietuvos Vyčių tautinių šokių grupė pašoks keletą šokių.

Po programos bus užkandžiai ir laisvi pašnekesiai.

* * *

Kovo 4 d. 6 val. vak. vicepirmininkės Onutės Vyšniauskienės namo apatinėje patalpoje, 1404 So. 49th Ct. (įėjimas iš kiemo) įvyks visuotinis SLA 301 kuopos narių susirinkimas ir 1980 metų pajamų-išlaidų apyskaitos patikrinimas ir priėmimas.

Po susirinkimo — kavutė.

* * *

Sausio 25 d. parapijos salėje įvyko Lietuvos krikščionių demokratų susirinkimas, kurį pravedė inž. Stasys Dubauskas. Centro valdybos pirm. Vladas Šoliūnas padarė platų pranešimą apie Toronte įvykusį VLIKo seimą. Į paklausimus atsakinėjo prelegentas ir sekė gyvos diskusijos bėgamaisiais lietuvių veiklos klausimais.

Vėliau, prie užkandžių, buvo dar ilgai pabendrauta.

S. Paulauskas

—Jono Kreivėno knygai "Mirties Lageriuose ir Tremtyje" jau yra gautas Kongreso Bibliotekos numeris. Knyga bus apie 350 psl. dydžio, didesnio formato, kietais viršeliais, iliustruota ir su keliais žemėlapiais. Tekstas jau yra surinktas, spausdins M. Morkūno spaustuvė Chicagoje.

Spausdinimo išlaidoms padengti yra sudarytas komitetas. Aukoję $100 ar daugiau, bus laikomi garbės leidėjais. Aukoję $25 — garbės prenumeratoriais. Knygos rėmėjų pavardės ir aukotos sumos bus paskelbtos knygos pabaigoje.

Paprasta knygos prenumerata, iš anksto užsisakant, yra $10.

Visi pasižadėjusieji šią taip svarbią dokumentinę knygą paremti, maloniai prašomi nedelsiant čekius ar perlaidas siųsti J. Kreivėno knygos komitetui, adresu: 6824 S. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629. (Pr.)

NORVEGIJOS ŠIAURĖJE STIPRINA APSAUGĄ

OSLO, Norvegija. — Du Norvegijos šiaurės gyventojai — lapai atvyko į Oslo, įsitaisė prie parlamento pastato ir pradėjo bado streiką. Pradžioje niekas neatkreipė dėmesio į badauti pradėjusius šiaurės Norvegijos gyventojus, nes daugelis nežinojo, kas ten darosi.

Laikraštininkams pavyko nustatyti, kad pačioje Norvegijos šiaurėje, Alta Fjordo dalyje, norvegai stato hidroelektrinę stotį. Lapai nustatė, kad toje stotyje bus vartojamas atominis kuras. O jie žino, kad tie degalai išnaikins šiaurės upeliuose augančias žuvis, kuriomis lapai maitinasi.

Norvegams ta stotis būtinai reikalinga, o lapai, gyvenę šiaurėje šimtmečius, apsiėjo be jos. Jiems atrodo, kad jie ir dabar gali be jos apsieiti. Jie atvyko sostinėn protestuoti prieš statybą, apie kurią Norvegijos sostinėje beveik niekas negirdėjo. Kai išaiškino, kad ta stotis kainuos mažiausia pusę milijono dolerių, tai prie badaujančių lapų dar prisidėjo 500 norvegų kartu su jais protestuoti.

IŠMUŠĖ IRANO BANKO LANGUS

SAN FRANCISCO, Calif. — Pirmadienio rytą miesto centre ant Irano Melli banko lango buvo padėta galinga bomba, kuri sprogdama išmušė ne tik Melli banko, bet ir kitoj gatvės pusėj esančio banko langus.

Policija nieko nesuėmė, nes niekas nematė, kas tą bombą padėjo. Praėjus porai valandų, nepažįstamas žmogus telefonavo žinių agentūrai ir pranešė, kad tai darbas Žydų apsaugos komiteto. Irane žydai smarkiai persekiojami, žudomi ir areštuojami, todėl Melli bankas ir sužalotas. Tas pats žmogus žinių agentūrai pranešė, kad dabartiniu metu Irane yra suimta 50,000 žmonių. Jo grupė reikalauja, kad tie žmonės tuojau būtų paleisti.

Už kiek laiko telefonavo kitas blogai angliškai kalbantis žmogus, pareikšdamas, kad bankas išsprogdintas dėl ilgo amerikiečių laikymo kalėjime be jokio pagrindo.

TRUMPAI

*

— **Antanas Shimkus,** Knox, Ind., nors turėjo akių operaciją dėl susilpnėjusio regėjimo, tačiau pratęsė Naujienas vieneriems metams ir ta proga parėmė jų leidimą 20 dolerių auka. Dėkui.

— **Valentinas Kavaliukas,** Detroit, Mich., pratęsė prenumeratą per mūsų atstovą A. Sukauską ir įteikė $95 auką. Dėkui. Taip pat dėkui tos apylinkės tautiečiui už Naujienų ir jų platinimo vajaus palaikymą.

— **Ponia Emilija Pajaujis,** Bayside, N.Y., pratęsdama prenumeratą, savo gerus linkėjimus atlydėjo $10 auka. Dėkui.

— **Dėkui Antanui Tamulioniui,** Bratenahl, Ohio, už ankstyvą prenumeratos pratęsimą, gerus linkėjimus ir už $10 auką.

— **V. J. Dovydaitis,** San Clemente, Cal., prie metinės prenumeratos pridėjo $10 auką. Po $5 atsiuntė: S. Tamulaitis iš St. Petersburg, Fla., ir V. Vismantas iš Marquette Parko. J. Atkočiūnas iš Toronto atsiuntė $3. Dėkui visiems.

— **Marijos Gaižutienės** keramikos darbų paroda yra Chicago Lawn bibliotekoje, 6120 So. Kedzie Ave. Ji ten bus visą vasario mėnesį.

— **Šv. Antano Taupymo ir Skolinimo B-vė,** vadovaujama J. Gribausko, atidarė skyrių Lemonto apylinkėje.

— **Pabaltijo Valstybių Teisininkų Lygos lietuvių sekcija** rengia informacinį susirinkimą š.m. **vasario 10 d.,** antradienį, 6:30 val. vak. Lawn Library patalpose. Pranešimą darys istorikas teis. Jonas Dainauskas tema "Sovietų Sąjungos pilietybės įstatymas". Įėjimas laisvas, visi kviečiami. Po paskaitos — kavutė.

—**Kūrėjas savanoris, ramovėnas** ir Klaipėdos Krašto atvadavimo kovų dalyvis p. J. Tamulis skaitys pagrindinę paskaitą š.m. **vasario 1 d.** Čikagos jūrų šaulių rengiamame Klaipėdos Krašto atvadavimo sukakties metiniame paminėjime. (Pr.)

PAREMKIME NAUJIENAS

Yra būtinas reikalas remti mūsų lietuvišką laikraštį Naujienas. Labai svarbu jas paremti ir finansiniai, nes šiais laikais yra sunku visoms lietuviškoms organizacijoms išsilaikyti. Naujienos turi būtinai išsilaikyti, nes jose randame tik teisingas žinias apie lietuvių organizacijas ir jų veiklą. Be to, jose yra spausdinama ir daug žinių apie tarptautinę padėtį ir visada primenama, kad lietuviams reikia rasti tarpusavio susiklausymą kovojant už Lietuvos laisvę.

Šia proga siunčiu Naujienų paramai $100 už laikraščio nuoširdžią paramą, kurią visada parodo Chicagos Lietuvių Tarybos veikiai ir jos darbams.

Euphrosine Mikuzis

They call it "The Overnight Wonder" for constipation.

Are you uncomfortable with your laxative? Then meet the little white pill they call "The Overnight Wonder." Just one pill at bedtime safely, surely stimulates your system's own natural rhythm. Overnight. So in the morning, you're back on the bright side. Comfortably! It's a good feeling.

What is "The Overnight Wonder"? Ex-Lax® Pills. That's right—*pills* from Ex-Lax. Look for the white box.

Use only as directed.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą $8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais $4.00
Minkštais viršeliais, tik $3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik $2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant $1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
1633 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 ● Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
1581 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
V. VALANTINAS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neleško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki $10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už $1,000 apdraudos sumą temoka tik $3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2218

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS.
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. VIrginia 7-7742

BUTŲ NUOMAVIMAS
● NAMŲ PIRKIMAS ● PARDAVIMAS ● VALDYMAS
● NOTARIATAS ● VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

● LIETUVIŠKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.

● 2 BUTŲ MEDINIS prie 63-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

● MŪRINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 West 63rd Street
Tel. 436-7878 arba 839-5568

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių reikia

TAUPYMO BENDROVEI REIKALINGA TARNAUTOJA
(TELLER)
su patyrimu ar be jo.
Skambinti 254-4470
arba 925-7400

Juozo Šmotelio
ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga, sukrauta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.

Autoriaus adresas:
7114 S. Campbell Ave.
Chicago, IL 60629
Knygos kaina — 5 doleriai.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina $3.00.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai $120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING
● Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. ● Stalliaus darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

DAŽYMAS IR REMODELIAVIMAS
Nėra darbo permažo. Visus paimu. Iš lauko ir vidaus.
Kainos labai prieinamos.
GEDIMINAS BARANAUSKAS
4514 So. Talman Avenue
Tel. 523-0383

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7458
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolis, Agent
3208½ W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642, - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.
Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryte iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629